

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 581
van **WILFRIED VANDAELE**
datum: 18 maart 2015

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Natuurgebied - Permanente constructies

In natuurgebieden is elke vorm van bebouwing en verharding in principe verboden. Deze gebieden zijn immers bestemd voor het behoud, de bescherming en het herstel van het natuurlijk milieu. Volgens het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen mogen in deze gebieden enkel jagers- en vissershutten worden gebouwd.

De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) voorziet echter in een aantal afwijkingsbepalingen op basis waarvan toch permanente bebouwing en verharding mogelijk wordt in deze natuurgebieden. Zo laat art. 4.4.4 VCRO in alle bestemmingsgebieden - ook in ruimtelijk kwetsbare gebieden - toe dat "handelingen worden vergund die gericht zijn op het sociaal-culturele of recreatieve medegebruik, voor zover ze door hun beperkte impact de verwezenlijking van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen".

Deze mogelijkheid werd ingeschreven naar aanleiding van de decreetswijziging van 22 april 2005 en in beperkte mate gewijzigd in 2009. De memorie van toelichting bij de decreetswijziging van 2005 geeft hieromtrent enige duiding:

"De impact kan beperkt zijn door (niet limitatief):

- het beperkte ruimtebeslag (dat geldt bijvoorbeeld voor lijnvormige infrastructuren, zoals wandelwegen, ruitersporen en fietspaden of infrastructuur met een kleine oppervlakte, zoals een picknicktafel, een zitbank, een informatiebord);
- de tijdelijkheid van de ingreep (zoals bij een occasionele motorcross in agrarisch gebied, die bijvoorbeeld maximaal 3 keer per jaar wordt gehouden);
- de afwezigheid van weerslag op het terrein (zoals bij het overvliegen van een agrarisch gebied met modelvliegtuigen, of het waterskiën op een zone voor waterweg)."

Andere voorbeelden van een beperkt recreatief medegebruik worden terecht aangehaald in het advies van de Vlaamse Jeugdraad bij het ontwerpdecreet, m.n. kleinschalige speelvoorzieningen en speelaanleidingen.

Zoals duidelijk is uit deze (niet-limitatieve) opsomming gaat het telkenmale om "kleinschalige" ingrepen, die ofwel tijdelijk zijn ofwel een veeleer beperkt ruimtebeslag hebben en dienen ter ondersteuning van de natuurbelevingsfunctie.

1. Bestaan er op vandaag wettelijke mogelijkheden om in natuurgebieden permanente bebouwing op te richten en/of verharding aan te leggen?
2. Acht de minister het nodig om de gehanteerde begrippen in art. 4.4.4 §1 te verfijnen door middel van een uitvoeringsbesluit of omzendbrief om duidelijk te maken welke permanente bebouwing of constructies al dan niet mogelijk zijn in natuurgebied?

ANTWOORD

op vraag nr. 581 van 18 maart 2015

van **WILFRIED VANDAELE**

1. In de natuurgebieden aangeduid op de gewestplannen zijn alleen zone-eigen bebouwing en alle constructies die tot doel hebben om het behoud, de bescherming en het herstel van het natuurlijk milieu te verwezenlijken, mogelijk. Het gewestplanvoorschrift (KB 28 december 1972) laat daarnaast ook de oprichting van jagers- en vissershutten toe voor zover deze niet gebruikt kunnen worden als woonverblijf, zelfs niet tijdelijk.

Het typevoorschrift 'natuurgebied' dat gehanteerd wordt bij de opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen voorziet dat alle handelingen die nodig of nuttig zijn voor de instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van de natuur, het natuurlijk milieu en de landschapswaarden toegelaten kunnen worden. Alle bebouwing en verharding die daarvoor nodig of nuttig is, kan dus toegelaten worden. Het is echter niet wenselijk de aard en het type van de bebouwing of verharding gedetailleerd en limitatief verordenend vast te leggen. Bij een vergunningsaanvraag moet concreet aangegeven worden in hoeverre een gebouw of verharding effectief bijdraagt tot de inrichting van een bestaand of de ontwikkeling van een nieuw natuurgebied.

Daaruit volgt dat uitsluitend gebouwen toegelaten kunnen worden die noodzakelijk zijn voor het beheer van of het toezicht op het betrokken natuurgebied, en dat ze geenszins gebruikt kunnen worden als permanente woning. Het kan alleen gaan om gebouwen en constructies met een beperkte omvang en impact (schuilplaats, bergplaats voor materiaal, veekerende rasters, schuilplaatsen voor dieren die ingezet worden bij het beheer van het gebied...) die in verhouding staat tot de omvang van het gebied. In een aantal gevallen kan het echter ook gaan om grootschaligere constructies (bv. ecoduct, in- en uitlaatconstructies bij gecontroleerde overstromingsgebieden, een dam of dijk om het grondwaterpeil aan te passen...).

Daarnaast biedt artikel 4.4.4 van de VCRO een kader voor het vergunnen van handelingen inzake sociaal-cultureel of recreatief medegebruik. Artikel 4.4.5 laat toe handelingen te vergunnen die gericht zijn op de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van de natuur en het natuurlijk milieu en van landschapswaarden, voor zover ze door hun beperkte impact de verwezenlijking van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen. Op basis van artikel 4.4.7 zijn handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, vergunbaar. Handelingen van algemeen belang kunnen een ruimtelijk beperkte impact hebben vanwege hun aard of omvang, of omdat ze slechts een wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande infrastructuur of voorzieningen tot gevolg hebben. Tot slot zijn er uiteraard ook de afwijkingsmogelijkheden voor bestaande zonevreemde bebouwing.

2. Bij de decreetwijziging van 22 april 2005 is een zeer uitgebreide memorie van toelichting gevoegd. Ze is op de website van het Vlaams Parlement terug te vinden onder <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2004-2005/g233-1.pdf>. Een omzendbrief is niet nodig aangezien hij quasi volledig een overname zou zijn van de memorie van toelichting.